

**ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА
ПАРЛАМЕНТАРИНИ
КОМИСИИ**

КОПИЕ:

**Г-Н БОЙКО БОРИСОВ
МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**Г-ЖА ДЕНИЦА САЧЕВА
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА**

**ДО
ОРГАНИЗАЦИИТЕ
ЧЛЕНОВЕ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО**

**ДО
НАЦИОНАЛНОТО
СДРУЖЕНИЕ НА
ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ**

ОТВОРЕНО ПИСМО

Относно: Намеренията за отлагането на влизането в сила на Закона за социалните услуги

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ДОСПОДА,

Ние, долуподписаните **56** граждански организации, категорично настояваме **Законът за социалните услуги да влезе в действие** и да се пристъпи към разработване на подзаконовата нормативна база.

Нашите организации **сме ангажирани от години с подкрепата на уязвимите групи в нашето общество** – деца в риск и техните семейства, възрастни хора, хора с

увреждания, хора с психични разстройства, хора, преживели кризисни ситуации, жертви на насилие и др.

През последните три месеца сме свидетели на целенасочена кампания срещу Закона за социалните услуги, който бе приет през февруари 2019 г. след повече от 5 години дебати и обсъждане на различни концепции за реформа в социалната сфера. Законът все още не е влязъл в сила, а в Народното събрание са депозиран три законопроекта: единият е за неговата отмяна, а другият – за съществени изменения, а третият – за отлагане.

Дебатите и наличието на различни гледни точки щяха да са нормална част от демократичния плуралистичен процес, ако не бяха злонамерените атаки, насаждането на внушения, които са далеч от истината, както и тенденцията да се използват манипулативно страховете и притесненията на хората.

Социалната система в страната е в застой, налице са редица нерешени проблеми – съществуват цели райони, в които услугите са недостатъчни или напълно липсват, при голяма част от услугите подкрепата е частична, недостатъчна, хаотична и е често твърде закъсняла. За съжаление, в голяма част от случаите социалните услуги се предоставят само на хора, които имат вече сериозен проблем. Почти липсват превенция, ранна интервенция и прилагане на принципа за навременна помощ.

Напълно съгласни сме с гласовете в общественото пространство, които твърдят, че **семейството не е достатъчно подкрепено**, че липсва интегриране на социалните услуги и социалните плащания в секторите здравеопазване, образование, полиция, което би осигурило съвместна и съгласувана работа на отделните системи в подкрепа на семейството, детето или възрастния човек.

Виждаме и алармираме за сериозни проблеми в структурите на Агенцията за социално помагане – ниско заплащане и текучество, липса на подкрепящи мерки и обучителни програми за повишаване на квалификацията и мотивацията на социалните служители, бюрократичен подход към нуждаещите се, което води и до многото случаи, към които обществото е критично.

Настояваме това да се промени.

Необходима е нормативна промяна, която да постави основите за предоставяне на достъпна, навременна, индивидуализирана, компетентна и качествена подкрепа на нуждаещите се. Такава промяна е заложена в Закона за социалните услуги.

Това е причината да **настояваме Законът за социалните услуги да влезе в действие** и да се пристъпи към разработване на подзаконовата нормативна база.

Отказът от Закона за социалните услуги ще доведе системата до срив, това ще е отказ от реформа в сферата на социалната политика. Реформа, която всички ние очакваме от години!

Законът за социалните услуги въвежда за първи път изисквания към работната сила в социалната система що се отнася до заплащане, образование, обучение на работното място, превенция на професионалното прегаряне и др.

За първи път се поставя и изискването за лицензиране на всички частни доставчици. Досега единствено доставчиците на услуги за деца и семейства бяха лицензирани от Държавната агенция за закрила на детето. Увеличават се изискванията за отчетност и ефективност на социалната работа, прецизират се дефинициите, въвежда

се изискване за стандарти и се създава Агенция за качеството, която да осъществява контрола върху качеството.

Многократно през годините сме поставяли от различни трибуни въпроса за липсата на услуги за превенция, **услуги, които да се предоставят преди проблемът да се е изявил или да спомагат за неговото ранно разпознаване и за оказването на навременна подкрепа.** Това са услугите, благодарение на които всеки човек – родител, осиновител, човек с увреждане, възрастен човек, може да получи информация, да бъде консултиран по въпросите, които го интересуват, да бъде включен в обучения за развиване на необходимите му умения и пр. Подобни услуги са курсовете за грижа за възрастни в тежко състояние, превенцията на зависимости, общностната работа и др.

През последното десетилетие често се оплакваме, че хората, семействата, децата биват изоставяни от системите, а институциите не си вършат работата. За първи път **законът дава възможност нуждаещите се да получат интегрирана подкрепа в рамките на няколко вида социални услуги или от различни системи** – социалната, образователната, здравната и др., като посочва начините, по които те да работят заедно в интерес на човека. Става дума вече за задължение, а не за пожелателна функция на държавните институции.

Разпространяват се заблуди, че едва с новия Закон за социалните услуги се дава право на частни доставчици от страната и от страни членки на ЕС да предоставят услуги. През последните 13 години социалните услуги в България се предоставят от общини и частни доставчици, на които общините са възложили тази работа. Това са както стопански, така и нестопански организации. Някои от тези нестопански организации създадоха първите социални услуги в страната още през 1993 г., те спомогнаха за извеждането на първите хора с увреждания от специализираните институции, като същевременно развиват и пилотират най-новите и добри модели за подкрепа. От 2007 г., с членството на България в Европейския съюз, всички регистрирани доставчици в страни членски на съюза и на Европейското икономическо пространство имат правото да предоставят услуги в нашата страна. Дали има опашка от желаещи? Не, няма нито един.

Прокарва се заблуждението, че Законът за социалните услуги ще позволи на някакви злонамерени към българското дете и семейство организации да влязат в страната и да създадат затруднения и проблеми на хората. Законът за социалните услуги регламентира, че социалните услуги, независимо дали се предоставят от община или от оставчик, се предоставят при ясни правила, като се изискват прозрачност и отчетност на дейността.

Ако Законът за социалните услуги не влезе в сила, това ще бъде знак за отказ от реформи: уязвимите групи, които зависят от помощи, ще станат още по-зависими и безпомощни; услугите ще бъдат все така неравномерно разпределени; с оглед на демографските проблеми на страната все повече ще се задълбочават социалните различия и ще се увеличава бюджетът за социални плащания.

Законът за социалните услуги трябва да влезе в сила и да се пристъпи към разработване на подзаконовата нормативна база.

ПОДКРЕПЕНО ОТ:

НГИ СИСТЕМАТА НИ УБИВА ВСИЧКИ

СДРУЖЕНИЕ ОБЩНОСТ МОСТОВЕ

ФОНДАЦИЯ "ДВИЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ МАЙКИ"
БЪЛГАРСКИ АСОЦИАЦИЯ ЗА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ
КАРИН ДОМ
КАРИТАС БЪЛГАРИЯ
АУТИЗЪМ ДНЕС
ФОНДАЦИЯ „ЛУМОС“
ФОНДАЦИЯ "ЗДРАВЕ И СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ"
БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО
СНЦ "ЕКВИЛИБРИУМ"
ФОНДАЦИЯ „МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА – БЪЛГАРИЯ“
СДРУЖЕНИЕ "ДЕЦА С ОНКОХЕМАТОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ"
ГЛОБАЛНА ИНИЦИАТИВА В ПСИХИАТРИЯТА
ФОНДАЦИЯ „СВЕТЪТ НА МАРИЯ“
СДРУЖЕНИЕ „АСОЦИАЦИЯ АУТИЗЪМ“
ФОНДАЦИЯ „ЛАЛЕ“
СДРУЖЕНИЕ БАЛИЗ-ПЛЕВЕН
НАДЕЖДА И ДОМОВЕ ЗА ДЕЦАТА - КЛОН БЪЛГАРИЯ
ФОНДАЦИЯ „СИЙДЪР“
ФОНДАЦИЯ "МИСИЯ КРИЛЕ",
ФОНДАЦИЯ "СВ. НИКОЛАЙ ЧУДОТВОРЕЦ"
ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА
НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА
ФОНДАЦИЯ "АСОЦИАЦИЯ АНИМУС"
СДРУЖЕНИЕ "ДРУЖЕСТВО ЗА УМСТВЕНО И ПСИХИЧЕСКИ УВРЕДЕНИ ЛИЦА" - ГР.ДРЯНОВО
СДРУЖЕНИЕ ЕГИДА ГР. ПАЗАРДЖИК
СНЦ "НАДЕЖДА ЗА ДОБРО БЪДЕЩЕ"
АГАПЕДИЯ БЪЛГАРИЯ
СДРУЖЕНИЕ "САМАРЯНИ"
SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА БЪЛГАРИЯ
РУСЕНСКА АСОЦИАЦИЯ НА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ - БАЛИЗ
СНЦ "ИНОВАЦИЯ"
ФОНДАЦИЯ "ФОРУМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И АНАЛИЗ НА ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ"
ФОНДАЦИЯ "ЖИВО СЕЛО"
СДРУЖЕНИЕ "МИСИЯ ИНОВАЦИЯ ГРАЖДАНСТВО"
СДРУЖЕНИЕ "МИСИЯ. ИНОВАЦИИ.ГРАЖДАНСТВО - МИГ" - ЛОВЕЧ
ЦЕНТЪР ЗА РАБОТА С ДОБРОВОЛЦИ КЪМ РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА "ПРОФ. БЕНЮ ЦОНЕВ"

"ХУМАННОСТ И ДЪЛГОЛЕНИЕ" ООД
ФОНДАЦИЯ "СЛЪНЦЕ ЗА ВСЕКИ"
СДРУЖЕНИЕ "НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ", ШУМЕН
СДРУЖЕНИЕ "ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ- ГР. ЛОВЕЧ"
ФОНДАЦИЯ ЗА ДЕЦАТА В РИСК ПО СВЕТА
ФОНДАЦИЯ "СИМВОЛ НА ЛЮБОВТА"
СДРУЖЕНИЕ БАЛИЗ-ПЕТРИЧ
ФОНДАЦИЯ „ЗА НАШИТЕ ДЕЦА“
БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНСКИ КОМИТЕТ
ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ И ПРАКТИКИ
СДРУЖЕНИЕ "РАВЕН СТАРТ- 2008" - ГР. ГАБРОВО
СДРУЖЕНИЕ "ДЕТЕ И ПРОСТРАНСТВО"
СДРУЖЕНИЕ „СЕМЕЕН ЦЕНТЪР МАРИЯ“
СДРУЖЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЦА С УМСТВЕНИ ЗАТРУДНЕНИЯ
ФОНДАЦИЯ „НАДЕЖДА“
СДРУЖЕНИЕ " БЪДЕЩЕ И ЗАКРИЛА НА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ" ГР. ГАБРОВО
ФИЦЕ – БЪЛГАРИЯ
НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР КЪМ НБУ

06.12.2020 г.